

• Justis- og politidepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

•

Deres ref.:

Vår ref.(må alltid oppgis ved svar):

Dato: 30.09.10

HØRINGSUTTALELSE OM DELUTREDNING FRA UTVALGET FOR KLAGESAKSBEHANDLING PÅ UTLENDINGSFELTET – UTVIDET INSTRUKSJONSMYNDIGHET OVER UTLENDINGSNEMNDA

Vi viser til Deres høringsbrev av 16.06.2010 der vi ble oppfordret til å komme med høringsuttalelse til ovennevnte delutredning.

Forslag 1: Departementets adgang til å gi generelle instruksjer til UNE, særlig om deres lovtolkning og skjønnsutøvelse.

Jusshjelpa i Nord-Norge stiller seg kritisk til forslaget om utvidet instruksjonsmyndighet. På grunn av utlendingssakenes store velferdsmessige betydning, og dens særlig inngripende art, mener vi at reguleringer bør gjøres gjennom lov og forskrift. Det vil i utformingen av forskrifter være en tryggere fremgangsmåte enn ved instruksjer, noe som vil sikre kompetanse og bedre gjennomtenkte resultater.

Vi merker oss at utvalget legger særlig vekt på hensynet til politisk styring, herunder at innvandringspolitikken kan ha store økonomiske og sosiale konsekvenser for samfunnet. Norge har i stor grad forpliktet seg internasjonalt hva angår innvandring, også i de saker som ikke gjelder flyktninger med beskyttelsesbehov. Dette gjør at rettsbildet kompliseres, og at adgangen til politisk styring reduseres. Ved bruk av instruks vil det også være større fare for at en overser lover og internasjonale forpliktelser, og at instruksen dermed blir i strid med gjeldende rett. Der hvor det imidlertid er rom for politisk styring, vil dette kunne gjøres gjennom forskrifter. Hvordan en hensiktsmessig integreringspolitikk styres, hører ikke under de rettslige avgjørelsene som treffes etter utledingsloven.

Selv om hovedregelen er fullstendig adgang til politisk styring av underliggende statsorganer, mener vi at det på utlendingsfeltet er riktig å fravike hovedregelen. Opprettelsen av UNE ble blant annet begrunnet i at det var tale om særlig inngripende vedtak og vedtak som i stor grad engasjerte presse, lokalsamfunn og politiske partier. Disse hensynene gjør seg like sterkt gjeldende i dag. Selv om UNE ikke er en sisteinstans, vil deres vedtak som regel være siste avgjørelse for den spesifikke utlendingen grunnet økonomi. Hensynet til UNEs uavhengighet gjør seg med andre ord særlig sterkt gjeldende på dette feltet.

Utvalget mener at instruks er bedre egnet for å ivareta en effektiv styring av utlendingsfeltet, da situasjonene her endres raskt. Det vises i utredningen spesielt til asylsaker. Asylsaker vil

imidlertid ikke berøres av instruksjonsmyndigheten, da Norge er forpliktet til å ta imot flyktninger med beskyttelsesbehov.

Dagens saksbehandlingstid i utlendingssaker er uakseptabel. Dersom instruksjonsmulighet gir en mer effektiv behandling av utlendingssaker vil det være fordelaktig. Det bør imidlertid finnes andre måter å korte ned saksbehandlingstiden på enn å åpne for instruksjoner hva gjelder lovforståelse og skjønnsutøvelse. Vi er enige med utvalget i at felles praksis vil bedre effektiviteten, men for å få dette til bør en vurdere å endre på systemet. Det vises for eksempel til den svenske ordningen.

Instruksjonsmyndighet vil føre til at muligheten for å påvirke den politiske styringen gjennom for eksempel media øker. Ressurssterke grupper vil lettere kunne få gjennom sine synspunkter enn andre grupper. Vi er redde for at avgjørelser i utlendingssakene vil bli dratt med i valgkampen, og at dette vil ramme enkeltskjebner negativt.

Bruk av instruksjon vil gi et komplekst og utilgjengelig rettsbilde, og det vil bli enda vanskeligere for utlendingene og deres representanter å orientere seg om gjeldende rett.

Alt i alt mener vi at hensynet til politisk styring må vike til fordel for andre viktige rettsikkerhets hensyn, og vi mener derfor at rettsikkerheten vil bli betraktelig dårligere ved innføring av instruksjonsmyndighet.

På bakgrunn av dette støtter ikke Jusshjelpa i Nord-Norge utvalgets forslag.

Forslag 2: Adgangen til å forelegge prinsipielle enkeltsaker til uttalelse eller avgjørelse.

Jusshjelpa i Nord-Norge støtter utvalgets forslag.

Med vennlig hilsen
Jusshjelpa i Nord-Norge

Vivian Mikalsen
Daglig leder

Aila Biret H. Selfors
Saksbehandler